

vykonaný úkon, nikoli trvalé jednání, nebo jednání ustavičně se opakující, neboť, má-li toto jediné odevzdání znamením láležitosti řu 452 obč. zák., zástavní právo už se jím uskutečňuje. Dovolatelčino mínění, že odstranění tabulky na stroji jako znamením symbolického odevzdání zástavy, určeného k tomu, aby každý měl vědomost o uskutečněném zastavení takto poznamenané věci, zaniká n a b y t é p r á v o z á s t a v n í, nelze schváliti, neboť to není ani jeden z případů, se kterými zákon spojuje zánik zástavního práva. Není to akcesorický zánik, spojený se zánikem pohledávky, (§ 469 obč. zák.), není to vzdáním se věřitelovým zástavního práva zákonitým způsobem (§ 467 obč. zák.), není to bezvýhradným vrácením zástavy věřitele dlužníku (§ 467 obč. zák.), není to zánik uplynutím času na jaký bylo omezeno zástavní právo (na příklad případ řu 256 ex. ř.), není to zničením zástavy (§ 467 obč. zák.), není to střetem zástavního práva s vlastnickým v jedné osobě (zánik podle řu 1445 obč. zák.), není to exekucním prodejem zástavy, není to vydržením vlastnictví k zástavě, není to případem čl. 306 obch. zák. Tomu nasvědčuje zřetelně poukaz řu 451 obč. zák. na převod vlastnictví u movitých věcí, k němuž jest potřebí pouze jednorázového úkonu, nikoli právního jednání dlouhotrvalého. Trvalo-li zástavní právo i po odstranění tabulek — ať to bylo vykonáno kýmkoliv, pak zahájením úpadkového řízení nebylo dotčeno a jest rozsudečný nález ospravedlněn v zákoně (§ 11 konk. ř.). Dovolatelčinými vývody nebyly vyvráceny správné, věci i zákonu vyhovující důvody napadeného rozsudku, na něž se poukazuje, a jež dovolací soud sdílí, proto bylo dovolání, jež se ukázalo bezdůvodným, upřiti úspěch.

Čís. 4051.

Vlastnost směnečného rukojmího jako takového musí vyplývati ze směnky samé.

(Rozh. ze dne 8. července 1924, Rv I 926/24.)

Směnku, slibující zaplacení v množném čísle (zaplatíme) a adresovanou Hynku S-ovi, podepsal Hyněk S. a Josef K. Žalobu na Josefa K-a na zaplacení směnečného peníze p r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e zamítl. O d v o l a c í s o u d rozsudek potvrdil. D ů v o d y: Odvolatelka tvrdila v první stolici a na tomto stanovisku stojí dosud, že Josef K. podepsal směnku, z níž je žalováno, jako rukojmí, a musil proto i soud procesní vycházeti při svém rozhodnutí z tohoto žalobního údaje. Každá směnka jako papír, pro něž předpisuje zákon zvláštní formu, musí míti určité náležitosti a k němu patří i podpis vydatele (čl. 4. čís. 5. a 96. čís. 5. sm. ř.). Ze směnky, již se jedné z těchto náležitostí nedostává, nevzniká směnečný závazek a prohlášení (indossement, accept, aval) na směnce takové přicházející, nemají směnečnou platnost (čl. 7 a 98 čís. 1. sm. ř.). Směnka, jejíž pravost odpůrkyně ani nenapadá, je napsána na tiskopisu, jakého se užívá u směnek vydaných a obsahuje dokonce i jméno trasáta, tím je Hyněk S., při tom však neobsahuje příkazu, že směnečný peníz zaplatí. Slib ten je učiněn v čísle množném. Dle toho není směnka ta ani pravou směnkou vydanou dle čl. 4. sm. ř., ani čistou

směnkou vlastní, jak ji má na zřeteli čl. 96 sm. ř. Již tato vada je platnosti zažalované směňky na závadu. Avšak ani k tomu nehledě, je zde vada ještě jiná. Kdyby totiž i bylo možno, považovati spornou směňku za pravou vydanou, bylo by nutno pohlížeti na trasáta Hynka S., ježto směňku podepsal, jako na příjemce (čl. 21. sm. ř.), na Josefa K-a pak jako na vydatele směňky, nikdy však jako na rukojmího. Podobně by se měla věc, kdyby bylo možno pohlížeti na směňku tu jako na čistou směňku vlastní, neboť směňka vlastní, v níž se slibuje zaplacení v čísle množném, předpokládá vydatele aspoň dva. Na směnce přicházejí arci dva podpisy (Hynka S-a a Josefa K-a), ty však stačí právě jen na vydatele, kdežto na rukojmího se podpisu již nedostává. Kdyby se chtělo vycházeti s hlediska, že Josef K. je rukojmím — a s tohoto hlediska vychází odvolatelka — byl by tu zase podpis jen jednoho vydatele, což by však neodpovídalo textu směňky, dle něhož slibuje zaplacení více vydatelů, tedy aspoň dva. Z toho plyne, že by Josef K. mohl přijíti v úvahu toliko snad jako vydatel, nikdy však jako rukojmí zažalované směňky a proto jako rukojmí žalován býti nemůže. Otázku, zda a do jaké míry ručí odpůrkyně za zažalovanou pohledávku z obecnoprávní smlouvy rukojemské (§ 1346 obč. zák.), nelze v tomto sporu řešiti, poněvadž jde o slib ze směňky a nikoli ze smlouvy rukojemské.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Nesprávné posouzení právní spatřuje dovolatelka v tom, že ač je sporná směňka rozhodně vlastní směnkou, odvolací soud za takovou ji nepokládal z toho důvodu, protože placení slíbeno bylo nikoli v j e d - n o t n é m, nýbrž v množném čísle, a poněvadž jsou na ní pouze dva podpisy Hynka S-a na prvním a Josefa K-a na druhém místě. Dovolatelka dovozuje, že okolnost, že ve směnce stojí místo »zaplatím«, »zaplatíme«, neubírá směnce právní povahy směňky, poněvadž ve skutečnosti i rukojmí jest v nejvlastnějším slova smyslu spoludlužníkem a musí platiti, když je směnečným věřitelem pohnán ku placení. Tvrdí, že jest Hynek S. určitě vydatelem a že jak s použitím vykládacího pravidla Šu 914 obč. zák. není pochybnosti, že jest Josef K., jak to bylo zjištěno svědeckou výpovědí Františka R-a, rukojmím. Ani po této stránce není dle čis. 4. Šu 503 c. ř. s. uplatněný důvod dovolací opodstatněn. Příčilo by se právní povaze směňky jako přísné obligace skripturní, kdyby směnečný závazek z ní měl býti teprve uhadován a kdyby mu měl býti dáván s poukazem ku stylistickým nedostatkům jiný význam, nežli se z něho projevuje zákonitě předepsanou formou, nebo kdyby dokonce bylo možno, jako v případě Šu 914 obč. zák., aby výklad vedl k doplnění právního jednání tím, že by se dával určitý smysl jisté okolnosti, na kterou strany nemyslíly, anebo kterou různě pojímaly. Užití množného čísla by sice nebylo závadou takovou, za jakou ji pokládá odvolací soud, ale měl-li býti spolupodepisatel Josef K. pouze rukojmím, musila by tato jeho vlastnost v tomto případě zřetelně býti vyjádřena, neboť jinak sluší ho považovati za toho, kým se podle textu směňky jeví býti, totiž za spoluvydatele, čímž však jest prokázána bezdůvodnost žalobního žádání. Dovolací soud sdílí správné, věci i zákonu vyhovující dů-

vody odvolacího soudu, které dovolacími vývody nebyly vyvráceny a k nimž dovolatelku poukazuje.

Čís. 4052.

Zákon o cestách z nouze ze dne 7. července 1896, čís. 140 ř. zák.

Jest lhostejno, zda navrhovatel sám obdělává pozemek, postrádající spojení s cestou. V úvahu přichází bez ohledu k vlastníkově osobě pouze potřeba pozemku.

S hlediska vylučovacího důvodu §u 2, první odstavec poslední věta zákona záleží pouze na bdělosti navrhovatele, nikoli též na chování se jeho předchůdců. Nápadnou bezstarostnost nelze spatřovati ani v tom, že navrhovatel převedl na sebe pozemek, postrádající cesty, ani v tom, že nevyhradil si cestu, spoléhaje na místní zvyk, dle něhož soused sousedu přejezd přes pozemek ochotně povoluje.

(Rozh. ze dne 8. července 1924, R II 237/24.)

Návrhu na zřízení cesty z nouze bylo vyhověno ve všech stolicích,
N e j v y š š í m s o u d e m z t ě c h t o

d ů v o d ů.

Napadenému usnesení vytýká rekurent, že neodpovídá zákonu, že jest v rozporu se spisy a že se zakládá na neúplném řízení, leč neprávem. Především není ve spisech podkladu pro rekurentovo tvrzení, že se navrhovateli jedná vlastně o to, by zřízením nezbytné cesty po rekurentových pozemcích bylo znemožněno rekurentu rozšířiti cihlářský závod a dobývatí písek na pozemcích, nezbytnou cestou postižených. Tím postrádají opodstatnění vývody rekurentovy, že se již vzhledem k tomuto jeho cíli nemělo návrhu na zřízení nezbytné cesty vyhověti. Pokud rekurent dovozuje, že není zákonem žádaných podmínek pro povolení navrhované cesty z nouze, po případě, že jsou zde okolnosti, pro které nelze podle zákona cestu z nouze zřídit, není toto tvrzení oprávněno. Pozemky, pro něž zřízení nezbytné cesty navrhováno a nižšími soudy povoleno, slouží polnímu hospodářství a jsou bez spojení s cestou. Jest jisto, že k hospodaření na pozemcích těch jest příjezd z cesty a na ni nutným. Tím dán předpoklad k zřízení navrhovaného příjezdu po sousedních pozemcích podle §u 1 zákona ze dne 7. července 1896, čís. 140 ř. zák. Okolnost, že navrhovatel, máje jiné povolání, sám na pozemcích, pro něž se nezbytná cesta zřizuje, nehospodaří, není povolení nezbytné cesty na závadu, neboť podle §u 1 zákona o cestách z nouze zřizuje se nezbytná cesta z důvodu potřeb pozemku a pro pozemek, nikoli pro osobu vlastníka pozemku a jeho — osobní — potřeby. Neprávem tvrdí rekurent, že újma ze zřízení cesty z nouze pro postižené pozemky převyšuje užitek z nezbytné cesty plynoucí. (§2 odstavec první zák. o nezbytných cestách). Jest zjištěno, že přejížděním po ouvratích sousedních pozemků na pozemky navrhovatelovy vůbec žádná škoda pro postižené pozemky nevzejde a ani znehodnocení pozemků těch nenastane. Ouvratě, kudy cesta povede, nemohou pro ohradu a sráz,